

Nelauk, kol sunkumai užaugs

Reikalingos priemonės: kompiuteris, projektorius ir garso kolonėlės, A4 formato lapai, rašikliai.

1 užsiėmimo dalis

Pamokos pradžioje pasakome, kad šiame užsiėmime kalbėsime apie įvairius sunkumus, kuriuos išgyvena vaikai. Pamoką pradėdame nuo „Vaikų linijos“ filmuko „Nelauk, kos sunkumai užaugs. Papasakok!“ peržiūros. Galite pasirinkti vieną iš trijų:

[Filmukas su Donatu Montvydu;](#)

[Filmukas su Merūnu Vitulskiu;](#)

[Filmukas su Vilija Matačiūnaite.](#)

Po filmuko peržiūros paprašoma mokinių bendroje grupėje pasidalinti savo reakcijomis, atsakant į klausimus:

- *Kokios mintys, įspūdžiai ar jausmai kilo, žiūrint šį filmuką?*
- *Kaip manote, kokia šio filmuko pagrindinė mintis?*

2 užsiėmimo dalis

Padaliname klasę į grupes po 4-5 asmenis. Ir paprašome, kad mokiniai padiskutuotų grupelėse, atsakydami į klausimus. Rekomenduojama, kad savo atsakymus grupelės surašytų ant lapų.

1 klausimas: *Kaip jums atrodo, kokiose situacijose vaikams būna sunku mokykloje?*

Pabaigus darbą grupelėse, paprašoma kiekvienos grupelės pristatyti, ką aptarė. Mokytojas (užsiėmimo vedėjas) apibendrina, kokie vaikų minėti sunkumai skambėjo dažniausiai. Išrenka dažniausiai pasikartojusius 5-6 atsakymus ir juos užrašo ant lentos (pvz., patyčios; nepasisekęs kontrolinis; draugų neturėjimas mokykloje).

Tuomet mokytojas kiekvienai grupei duoda po 1 „temą-sunkumą“ iš tų, kuriuos užrašė ant lentos. Ir užduoda antrą klausimą:

2 klausimas: *Kas tokiose situacijose gali padėti? Priklausomai nuo to, kokią „temą“ turi grupelė, atsako, kas galėtų mokiniui padėti ta konkrečia tema. Tai gali būti aplinkiniai žmonės, kažkokia veikla, nuostatos ir pan. (pavyzdžiui, patyčių situacijose gali padėti klasės auklėtojas; draugų neturėjimo atveju gali padėti popamokinės kokios veiklos, būrelių lankymas ir pan.).*

Po darbo grupelėse, kiekviena pristato savo atsakymus. Po to, kai viena grupelė pristato savo atsakymus, kas gali mokiniui padėti toje situacijoje, svarbu suteikti galimybę kitiems vaikams sureaguoti, papildyti. Rekomenduotina, kad ir mokytojas iš savo pusės papildytų vaikų atsakymus, jeigu matytų kažkokių sprendimų, kurių vaikai nepaminėjo, arba pakomentuotų ir argumentuotų, kodėl kažkoks mokinių įvardintas sprendimo variantas galėtų būti netinkamas (pavyzdžiui, primušti skriaudėjus, nes tokiu būdu nukentėjęs vaikas pats tampa skriaudėju, naudoja smurtą ir gali būti apkaltintas patyčių inicijavimu).

3 užsiėmimo dalis

Paprašoma tose pačiose grupelėse padiskutuoti, o vėliau grupėje pristatyti apibendrintas mintis:

- *Kuo svarbu kreiptis pagalbos, kai yra sunku?*
- *Kokios turimos nuostatos ar aplinkybės gali trukdyti kreiptis pagalbos?*
- *Kokios yra rizikos, pavojai, jeigu žmogus nesikreipia pagalbos, kai jam jos reikia?*
- *Kaip kiekvienas iš mūsų gali padėti, paskatinti kitą kreiptis pagalbos, išsipasakoti kitam, t.y. neleisti sunkumams užaugti, kenčiant vienam?*

Apibendrinant diskusiją, mokytojui svarbu būtų paminėti:

- Kai susiduriame su sunkumais, kai iškylančius sunkumus sudėtinga išspręsti patiems, svarbu kreiptis pagalbos į žmones, kuriais pasitiki;
- Pagalbos kreipimasis nėra silpnumo ženklas. Pasidalinti savo sunkumais, jausmais dažnai prireikia nemažai drąsos.
- Patyčių situacijose ypatingai svarbu nekenčyti vienam ir papasakoti apie tai kažkam iš suaugusiųjų, kadangi be suaugusiųjų įsikišimo patyčias sustabdyti yra ypatingai sunku.
- Jeigu sunku ar nedrąsu pasidalinti savo sunkumu su žmonėmis, kuriuos pažįsti, visada galima kreiptis į tam skirtas tarnybas, pavyzdžiui, į psichologą mokykloje, skambinti anonimiškai į emocinės paramos tarnybą „Vaikų linija“ (dirbama kasdien nuo 11 iki 21 val., telefonu 116111, arba parašyti laišką www.vaikulinija.lt).

ŠALTINIS: „Vaikų linija“, bepatyciu.lt, 2017